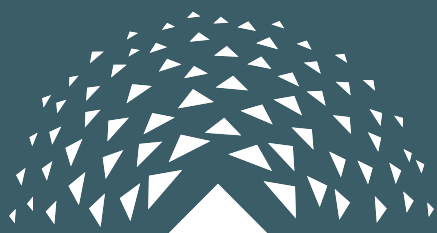

**Infláció a Kínai Népköztársaságban
nemzetközi összehasonlítással I.**

Inflation in the People's Republic
of China with International Comparison I.

PETZ DÁVID

KKI-elemzések

A Külügyi és Külgazdasági Intézet időszaki kiadványa

Kiadó:

Külügyi és Külgazdasági Intézet

Lektorálta:

Baranyi Tamás Péter

Szöveggondozás:

T-Kontakt Kft.

Tördelés:

Lévárt Tamás

A kiadó elérhetősége:

H-1016 Budapest, Bérc utca 13-15.

Tel.: + 36 1 279-5700

E-mail: info@ifat.hu

<http://kki.hu>

Jelen elemzés és annak következtetései kizárólag a szerzők magánvéleményét tükrözik és nem tekinthetők a Külügyi és Külgazdasági Intézet, a Külgazdasági és Külügyminisztérium, illetve Magyarország Kormánya álláspontjának.

© Petz Dávid, 2022.

© Külügyi és Külgazdasági Intézet, 2022.

ISSN 2416-0148

<https://doi.org/10.47683/KKIElemzesek.KE-2022.59>

Összefoglalás: A nyugati országokat vizsgálva, de akár globális kitekintéssel nézve is megállapítható, hogy számos állam küzd évtizedek óta nem tapasztalt inflációval. Ezzel szemben a világ második legnagyobb gazdasága, a Kínai Népköztársaság az idén is alacsony inflációs rátát produkált az októberi adatokig bezárólag vizsgálva. A kínai nyilvános statisztikai adatszolgáltatás részletessége elmarad ugyan a nyugati országokétól, de a kínai statisztikai hivatal és más állami szervek közölnek annyi információt, amely alapján megközelítőleg pontos képet kaphatunk az inflációs trendekről. Az elemzés első része megvizsgálja a kínai statisztikai hivatal által alkalmazott módszertant, fogyasztói kosarat és annak súlyozását, majd azt összeveti a magyar, a német és az amerikai fogyasztói kosárral. Ezt követően három évre visszamenőleg bemutatja Kína és a három nyugati ország inflációs trendjeit. Végezetül ismerteti, hogy a Kínai Népköztársaságban mi alapján különül el a városi és a vidéki infláció.

Kulcsszavak: Kína, infláció, fogyasztói kosár, fogyasztói árindex

Abstract: *Examining Western countries, but even from a global perspective, numerous states are struggling with inflation not seen for decades. By contrast, the second largest economy in the world, the People's Republic of China, showed a low and stable inflation rate this year as well, based on the monthly published data including that of October. The data made available by China's National Bureau of Statistics is not as detailedly and transparent as that of the Western countries, but the Chinese Bureau of Statistics and other state agencies provide sufficient information to give an approximately accurate description of the inflation trends in China. The first part of this study examines the methodology used by the Chinese Bureau of Statistics, the consumer basket and its weighting, and compares it with the Hungarian, German and American consumer baskets. It then looks at inflation trends in China and the three Western countries over a three-year period. Finally, it describes the distinction between urban and rural inflation in the People's Republic of China.*

Keywords: *China, inflation, consumer basket, consumer price index*

BEVEZETÉS

Mindennapjaink egyik legégetőbb problémáját képezi az infláció évtizedek óta nem tapasztalt növekedése, ami nem csak hazánkat, hanem a többi nyugati országot is érinti. Az eurozónában 2022 októberére 10,7 százalékos inflációt állapított meg az Eurostat, az Amerikai Egyesült Államok októberi statisztikája pedig 7,7 százalékos

növekedést mutatott, ami már enyhülésnek számít. Alig kell messzebb mennünk Európától, hogy ennél megdöbbenőbb adatokkal találkozzunk: Törökország kimutatásai alapján az infláció októberben elérte a 85,5 százalékot, Argentínában pedig [becslések alapján](#) az év végére háromszemjegyűvé is válhat az infláció. Sri Lanka 2022 tavaszán történelmének egyik legsúlyosabb gazdasági válságába sodródott, amelynek meghatározó oka volt a meredeken emelkedő infláció, az ország [kilátásait](#) pedig tovább rontják a 73 százalékot is meghaladó szeptemberi adatok.

Ezen a téren érdekes módon kevesebb figyelem hárul a világ legnagyobb lakosságával és második legnagyobb gazdaságával rendelkező Kínai Népköztársaságra. A kínai statisztikai hivatal [legfrissebb adatai](#) szerint a fogyasztói árindex októberben 2,1 százalékkal emelkedett év/év alapon, ami enyhülést jelent a 2,8 százalékos szeptemberi értékhez képest. A 2022-es évet vizsgálva láthatjuk, hogy Kínában is növekvő tendenciát mutatott az inflációs ráta, ez viszont még mindig jelentősen alacsonyabb emelkedés, mint a nyugati országokban vagy akár a [globálisan](#).

Jelen elemzés célja a kínai fogyasztói kosár összetételének és súlyozásának vizsgálata, illetve annak nemzetközi összehasonlítása. Ezt követően a tanulmány áttekinti Kína inflációs trendjeit három évre visszamenőleg, és azt összeveti hazánk, Németország és az Egyesült Államok mutatóival. Végül bemutat egy érdekes kínai jelenséget, miszerint a kínai statisztikai hivatal megkülönböztet városi és vidéki inflációt. A tanulmány második része a kínai infláció mozgatórugóit mutatja be részletesen, illetve feltárja annak nemzetközi implikációit.

ALAPFOGALMAK ÉS MÓDSZERTAN

Tekintettel a specifikus témára, szükségesnek tartom néhány alapfogalom, illetve az elemzésben használt módszertan rövid bemutatását. Az *infláció* kifejezést az árak tartós, általános emelkedésének leírására használjuk, amely lényegében a pénz vásárlóerejének csökkenését fejezi ki. Az infláció értékét indikálja a *fogyasztói árindex* (*consumer price index* – CPI), amely a háztartások által saját felhasználásra vásárolt termékek és szolgáltatások árszintjében bekövetkezett változásokat követi nyomon. Utóbbi kiszámításának alapját képezi az ún. *fogyasztói kosár*, amely a különböző árukat és szolgáltatásokat meghatározott összetételi arány szerint tartalmazza, ezt például hazánkban a Központi Statisztikai Hivatal határozza meg. A fogyasztói kosárban található cikkeket *fogyasztói főcsoportokra* lehet tovább bontani. Tekintettel a fogyasztói árindex államonként eltérő súlyozására, azaz arra, hogy a különböző áruk és szolgáltatások más-más arányban szerepelnek a fogyasztói kosarakban, az inflációs adatok pontos összehasonlítása csak akkor lehetséges, ha a vizsgált országok összehangolt statisztikai módszertannal dolgoznak. Erre példa az Európai Központi Bank által használt [harmonizált fogyasztói árindex](#).

A fentiek alapján a tanulmány először bemutatja a kínai fogyasztói kosarat, majd a kínai inflációs tendenciákat a tanulmány írásakor rendelkezésre álló, 2019 és 2022 októbere közötti időszakra vonatkozó adatok alapján, amelyek a kínai statisztikai hivatal, a National Bureau of Statistics (国家统计局 – Guojia Tongjiju, továbbiakban NBS) [kereshető adatbázisából](#) származnak. Emellett a Kínában tapasztalható eltérések minél érzékletesebb bemutatásának céljából az adatokat összeveti a magyar, a német, illetve az amerikai nemzeti statisztikai hivatalok fogyasztói kosaraival és azok inflációs mutatóival.¹

A tanulmány második része szintén az NBS által közölt adatok alapján, fogyasztói főcsoportokra bontva mutatja be a kínai fogyasztói árindex változását, majd megpróbálja feltárni a kínai infláció főbb mozgatórugóit statisztikák, a kínai állami szervek közleményei, szakirodalmi források, illetve sajtóértésülések és riportok alapján. Végül Kína globális inflációra gyakorolt hatását vizsgálja meg statisztikai adatok, illetve makrogazdasági és szcenárióelemzések felhasználásával.

FOGYASZTÓI KOSÁR KÍNÁBAN

A Kínai Népköztársaságban a fogyasztói árindex méréseért az NBS felelős, és annak kompetenciájába tartozik a fogyasztói kosár összeállítása is. Az adatok 2019-ig visszamenő vizsgálatánál már jelentkezik egy fontos módszertani tényező, miszerint az NBS rendszere alapján a CPI összetétele ötéves ciklusonként megváltozik. Ennek oka az, hogy a termékek és szolgáltatások osztályozási rendszere, illetve azok súlyozása megfelelően lekövesse a lakossági fogyasztás struktúrájában bekövetkező változásokat. A legutóbbi ötéves ciklus 2016 januárjától 2020 decemberéig tartott, amelyet a 2015-ös fogyasztási struktúra alapján állítottak össze. A jelenlegi ciklus így 2021 januárjától 2025 decemberéig tart, és a 2020. évi tapasztalatok alapján állították össze annak statisztikai rendszerét.

A tanulmány által vizsgált időszakban két fontos sokkhatás érte a világgazdaságot: a koronavírus-járvány és az orosz–ukrán háború. A jelenlegi ötéves ciklus kezdődátuma kapcsán fontosnak tartom megjegyezni, hogy mivel az a 2020. évi lakossági fogyasztói struktúrát veszi alapul, így valószínűsíthetően a döntéshozók már a koronavírus-járvány következményeit is figyelembe vették a módszertan összeállításakor, hiszen a Kínai Népköztársaságban 2020 elején bevezetett (és azóta is fenntartott) *zero-covid policy* jelentős hatást gyakorolt a lakossági fogyasztásra.

Az NBS fogyasztói árindexe az előző ötéves periódusban is nyolc fogyasztói főcsoporttal dolgozott, amit az új módszertan is megtartott. Ezek jelenleg az alábbiak:

¹ Hazánk esetében a Központi Statisztikai Hivatal, Németországban a Statistisches Bundesamt, az Egyesült Államokban pedig a U.S. Bureau of Labor Statistics által közölt adatok alapján.

1. Élelmiszer, dohányáru és szeszes italok
2. Ruházati termékek
3. Lakhatási költségek
4. Háztartási cikkek és szolgáltatások
5. Közlekedés és távközlés
6. Oktatás, kultúra és szabadidő
7. Egészségügy
8. Vegyes áruk és szolgáltatások

A kínai infláció vizsgálatát nagyban megnehezíti, a nemzetközi adatokkal való pontos összehasonlítását pedig ellehetetleníti, hogy az NBS sem az egyes fogyasztói főcsoportok súlyát, sem azok részletes tartalmát nem hozza nyilvánosságra. A kínai fogyasztói árindex kapcsán pedig rendszeresen fogalmazódnak meg olyan [vélemények](#), miszerint Kína bizonyos kategóriákat alulsúlyoz, így a végső számok nem tükrözik hűen a valós lakossági fogyasztási arányoknak megfelelő inflációt.

A konkrét információk hiányában csak becslések, illetve származtatott kalkulációk állnak rendelkezésre a kínai fogyasztói kosár súlyozása kapcsán. A svájci székhelyű EFG International magánbanki szolgáltató 2021-es [elemzése](#) szerint az „Élelmiszer” kategória a jelenlegi súlyozási rendszerben már csak 20 százalékos arányt képvisel, ami jelentős visszaesés a korábbi ötéves ciklusban betöltött 33 százalékos részesedéshez képest. A tanulmány szerint a szolgáltatások (Közlekedés és távközlés; Oktatás, kultúra és szabadidő; Egészségügy) a kínai fogyasztói kosáron belül 37 százalékot képviselnek. A szolgáltatások kapcsán megjegyzi továbbá, hogy azok nagyrészt közszolgáltatások, árazásuk pedig a helyi kormányzatok (tartományi, városi stb.) nagyfokú befolyása alatt állnak, így lehetőség van azok árát a központi kormányzat által kitűzött inflációs céloknak megfelelően szabályozni. Az elemzés szerint a fogyasztói kosár 63 százalékát teszik ki a termékek, így az említett élelmiszereken kívül 40 százalékos aránnyal vannak jelen az ipari árucikkek, amin belül 10 százalékot képviselnek a szeszes italok és a dohányáru. Utóbbi kapcsán megjegyzendő, hogy figyelembe véve az NBS jelenleg „Élelmiszer, dohányáru és szeszes italok” nevet viselő „összevont” fogyasztói főcsoportját, azok együttesen továbbra is 30 százalékos részesedést kapnak a fogyasztói kosárból. A hivatkozott tanulmány szerint az energiaárak teszik ki a fennmaradó 3 százalékot.

Az előző ötéves periódus módszertanára vonatkozólag részletesebb súlyozási arányokat vázol fel a Bloomberg Intelligence 2019-ben készült [jelentése](#). A cikk számításai hasonlóak az EFG International elemzésében foglaltakhoz, miszerint az áruk és szolgáltatások aránya a CPI-on belül 63 százalék és 37 százalékos arányban oszlanak meg, az „Élelmiszer, dohányáru és szeszes italok” súlya kb. 30,2 százalék, amin belül csak az élelmiszerek 19,9 százalékot tesznek ki. Az energiaárak részesedését a Bloomberg 2–3 százalékra becsüli. A jelentés az NBS által közölt általános inflációs adatok, illetve a nyolc fogyasztói főcsoportra külön-külön vonatkozó havi adatok alapján egy, a kosár teljes súlyozásra vonatkozó koncepciót is kiszámolt, amit az 1. ábra szemléltet részletesen.

Ehhez képest kisebb eltéréseket tapasztalhatunk az AMRO (ASEAN+3 Macroeconomics Research Office) tanulmányában: az élelmiszer és a ruházat hasonló súllyal szerepel az általuk becsült kínai fogyasztói kosárban, alacsonyabb viszont a lakhatás költségeinek aránya, illetve szembetűnően kisebb szerepet kap a „Közlekedés és távközlés”, az „Oktatás, kultúra és szabadidő” pedig jóval nagyobb. Utóbbi két főcsoport súlya közelebb áll a CEIC Data becsléséhez, az „Egészségügy” aránya pedig megegyezik az AMRO és a CEIC Data elemzéseiben.

Az előzőkhez képest jelentősebb különbségek érzékelhetők a CEIC Data makrogazdasági elemzővállalat 2020-as [jelentésében](#). A számításaik során az NBS nyilvános adatai mellett a kínai Mezőgazdasági Minisztérium, a Kereskedelmi Minisztérium, illetve a Nemzeti Fejlesztési és Reformbizottság (az Államtanács alá tartozó makrogazdasági csúcsszerv) által közzétett statisztikákat és előrejelzéseket is felhasználták, becsléseiket esetenként állami médiaforrásokból is megerősítve. A CEIC Data elemzése szintén az előző öt éves ciklus fogyasztói árindexére vonatkozik, viszont minden fogyasztói főcsoportban jelentősebb eltérés található a fent részletezett két másik jelentéshez képest. Az első kiugró különbség az „Élelmiszer, dohányáru és szeszes ital” kategóriánál látható: a cikk szerint az élelmiszerek 19 százalékot képviselnek, viszont a szeszes italokkal és dohányáruval összevont teljes arány csak 21,6 százalékot. A második szembetűnő eltérés az „Oktatás, kultúra és szabadidő” kategóriánál látható, amely majdnem kétszeres arányt (16,2 százalék) képvisel a Bloomberg számításaihoz képest.

A három különböző becslést a fogyasztói kosár súlyozására vonatkozóan az alábbi táblázat foglalja össze.

1. ábra.

A Kínai Népköztársaság fogyasztói kosarának összetétele

	Bloomberg	AMRO	CEIC Data
Élelmiszer, dohányáru és szeszes ital	30,2%	30,0%	21,6%
Ruházati termékek	8,0%	8,5%	9,7%
Lakhatási költségek	23,0%	20,0%	20,4%
Háztartási cikkek és szolgáltatások	5,2%	4,7%	6,7%
Közlekedés és távközlés	14,5%	10,4%	10,6%
Oktatás, kultúra és szabadidő	8,5%	14,2%	16,2%
Egészségügy	9,3%	10,3%	10,3%
Vegyes áruk és szolgáltatások	1,3%	1,9%	4,6%

Forrás: saját szerkesztés a Bloomberg, az AMRO és a CEIC Data adatai alapján.

A kínai CPI számításához használt fogyasztói főcsoportok és becsült súlyozási arányok számos eltérést mutatnak a nyugati országokban használt koncepciótól. Az alábbi táblázat [Magyarország](#), [Németország](#) és az [Egyesült Államok](#) fogyasztói kosarát mutatja be a legfrissebb módszertan alapján, amelyet érdemes összehasonlítani a kínai termékcsoportokkal és súlyokkal.

2. ábra.
Fogyasztói kosarak pontos összetétele Magyarországon,
Németországban és az Egyesült Államokban

Magyarország	súly (%)	Németország	súly (%)	USA	súly (%)
Élelmiszerek és alkoholmentes italok	21,594	Élelmiszerek és alkoholmentes italok	9,685	Élelmiszerek és alkoholmentes italok	14,259
Szeszes italok és dohányárúk	9,834	Szeszes italok és dohányárúk	3,777	-	
Ruházat és lábbeli	3,901	Ruházat és lábbeli	4,534	Ruházat	2,458
Lakásszolgáltatás, víz, villany, gáz és tüzelőanyagok	10,258	Lakásszolgáltatás, víz, villany, gáz és tüzelőanyagok	32,470	Lakhatás	42,363
Lakberendezés, lakásfelszerelés és -karbantartás	6,624	Bútor, világítótestek, háztartási eszközök és egyéb házt. felsz.	5,004	-	
Egészségügy	4,805	Egészségügy	4,613	Egészségügyi ellátás	8,487
Közlekedés és szállítás	15,364	Közlekedés	12,905	Közlekedés	18,182
Távközlés	3,914	Távközlés	2,672	-	
Szabadidő és kultúra	7,396	Szabadidő, szórakozás és kultúra	11,336	Szabadidő	5,108
Oktatás	6,882	Oktatás	0,902	Oktatás és távközlés	6,406
Vendéglátás és szálláshely-szolg.	6,882	Vendéglátás és szálláshely-szolg.	4,677	-	
Egyéb termékek és szolgáltatások	7,301	Egyéb termékek és szolgáltatások	7,425	Egyéb termékek és szolgáltatások	2,737

Forrás: saját szerkesztés a Központi Statisztikai Hivatal, a Statistisches Bundesamt és U.S. Bureau of Labor Statistics adatai alapján.

A fenti táblázat alapján – a teljesség igénye nélkül – tekintsük át a legfontosabb különbségeket és hasonlóságokat Kína és a nevezett három nyugati ország fogyasztói kosarának összetételében:

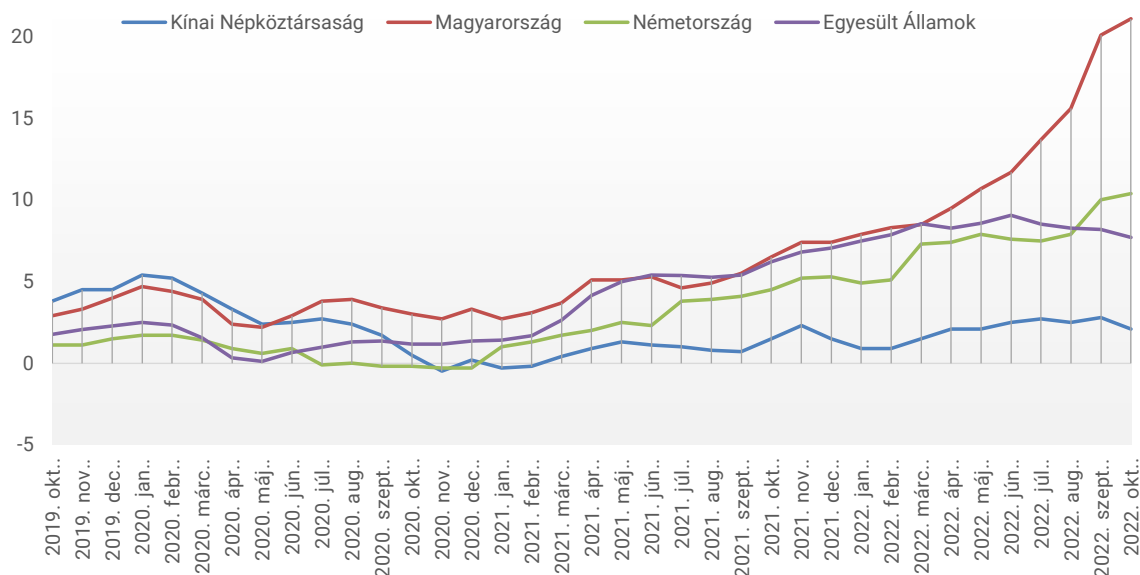
- Magyarország és Kína viszonylatában szembetűnő hasonlóság, hogy mindkét országban hasonlóan magas az élelmiszerek, a dohányárak és a szeszes italok súlyozása. Amennyiben hazánk két, lakhatással kapcsolatos fogyasztói főcsoportját összevonjuk, azok együttesen még mindig kevesebbet tesznek ki, mint a lakhatási költségek (becsült) súlya a kínai fogyasztói kosárban. Magyarországon viszont magasabb arányt képviselnek az olyan, tercier szektorhoz köthető kategóriák, mint az oktatás, a vendéglátás, a szabadidő és a kultúra. Jóval kisebb az egészségügyi költségek aránya is.
- Németország és Kína esetében a legkönnyebben észrevehető különbség, hogy az élelmiszerek jelentősen kisebb arányt képviselnek a német fogyasztói kosárban, a lakhatással kapcsolatos költségek súlya viszont közel kétszerese a kínaiénak. Németországban továbbá mindegyik vizsgált országhoz képest kiemelkedően magas a „Szabadidő, szórakozás és kultúra” szerepe a fogyasztói árindex vizsgálatánál.
- Az Egyesült Államok és Kína esetében megegyezik a fogyasztói főcsoportok száma – amíg hazánk és Németország statisztikai hivatalai 12 főcsoporttal dolgoznak, az amerikai és a kínai rendszer is 8–8 főcsoportot ismer. Az élelmiszerek súlya az USA-ban jóval alacsonyabb, a lakhatási költségek viszont megközelítőleg kétszer akkora arányt képviselnek, mint Kínában. A mind a négy ország esetében önálló kategóriát alkotó „Egészségügy” súlya az USA-ban és Kínában nagyon közel van egymáshoz. Továbbá, míg Magyarországon és Németországban is 7 százalék fölött van jelen az „Egyéb termékek és szolgáltatások” fogyasztói főcsoportja, Kínában és az Egyesült Államokban hasonlóan alacsony arányt képvisel ez a kategória.

FOGYASZTÓI ÁRINDEX KÍNÁBAN

A fogyasztói kosarak összetételének vizsgálata után tekintsük át, hogy az elmúlt három évben milyen tendenciákat mutatott a fogyasztói árindex a Kínai Népköztársaságban, illetve a vizsgált három nyugati országban.

Erről az alábbi grafikon ad részletes képet, ami a fogyasztói árindexeket három évre visszamenően, havi bontásban, év/év alapon foglalja össze:

3. ábra.
Fogyasztói árindex változása a Kínai Népköztársaságban, Magyarországon,
Németországban és az Egyesült Államokban

Forrás: saját szerkesztés a National Bureau of Statistics, a Központi Statisztikai Hivatal, a Statistisches Bundesamt és U.S. Bureau of Labor Statistics adatai alapján.

A grafikon görbéi jól szemléltetik, hogy a vizsgált időszakon belül 2019 októbere és 2020 májusa között Kínában volt a legmagasabb a fogyasztói árindex növekedése a négy ország közül. A kínai infláció 2020 őszére mindhárom nyugati országnál alacsonyabb mértékűvé vált, 2020 végén és 2021 elején pedig tartósan 1 százalék alatt mozgott, több alkalommal a negatív tartományba is átlépve. Hasonló adatokat csak Németország tud felmutatni, ahol 2020. április és 2021. január között, összesen tíz hónapon keresztül nem lépte át a 2 százalékot a CPI növekedése, ebből pedig öt hónap esetében negatív előjelű értéket mértek. A 2021 januárjától napjainkig terjedő időszakban a Kínai Népköztársaságban jóval alacsonyabb mértékben nőtt a fogyasztói árindex, mint a három nyugati országban, amelyek esetében egyre meredekebb emelkedés detektálható. Szembetűnő az orosz–ukrán háború kezdetének hónapja, 2022 februárja, amelyet követően Németországban, de különösen Magyarországon egyre drasztikusabban kezdett nőni a fogyasztói árindex. Kínában 2022 februárjában 0,9 százalékos emelkedés volt tapasztalható, április óta pedig az érték folyamatosan 2 százalék fölött van, de azóta sem lépte át a 3 százalékot: az idei évben a szeptemberi növekedés volt a legjelentősebb, 2,8 százalékkal. Az Egyesült Államokban már a háború kitörése előtt is 8 százalékot megközelítő infláció júniusban tetőzött, azóta pedig kis mértékben csökken, októberben 7,7 százalékot produkálva.

VÁROSI ÉS VIDÉKI KÜLÖNBSÉGEK

A Kínai Népköztársaságban az 1950-es években vezették be az úgynevezett *hukouzhidu*-t (户口制度), amelyet magyarul leggyakrabban családi, lakossági vagy háztartási nyilvántartó-rendszerként fordítanak. A városi és vidéki lakosság éles elválasztását [létrehozó rendszer](#) azóta több „lazító” intézkedéscsomagon is [átesett](#), de a kínai társadalom duális jellege továbbra is fennmaradt, és belátható időn belül nem is fog eltűnni. Az NBS statisztikáiban külön közli a városi (*urban*) és a vidéki (*rural*) inflációt, előbbi idén októberben 2 százalék, utóbbi 2,5 százalék volt. A kínai statisztikai hivatal viszont részletesebben, pl. fogyasztói főcsoportokra bontva már nem közöl külön statisztikát városi és vidéki viszonylatban.

A városi és a vidéki infláció vizsgálata során az a legizgalmasabb kérdés, hogy a fogyasztói árak vizsgálatánál a kínai hatóság mit is tekint pontosan városnak és vidéknek, hiszen a kínai kategorizálás szerint még a félmillió lakosú városok is kisvárosoknak [számítanak](#). Az NBS fogalomszótárában megtalálhatjuk, hogy a hivatal hogyan definiálja a lakosságot, azon belül pedig a városi és a vidéki lakosságot. Az alábbi három fogalom ismert:

1. Közigazgatási rendszer alapján: A városi népesség a város joghatósága alá tartozó teljes népességre, és a megyék joghatósága alá tartozó városok (*city and town*) népességét jelenti. A vidéki népesség a megyék joghatósága alá tartozó települések (*township*) teljes népességét jelenti.
2. Állandó tartózkodási hely alapján: A városi joghatóság (ezt tovább részletezi kerületek, utcai lakóbizottságok, lakóbizottságok szintjére) alá tartozó népesség, valamint a megyei joghatóság alá tartozó városok lakóbizottságainak népessége. A fennmaradó lakosság jelenti a vidéki lakosságot.
3. Statisztikai osztályozás szerint: A városi és a vidéki lakosság fogalmát az NBS „A városi és vidéki lakosság osztályozására vonatkozó statisztikai szabályzata” határozza meg. Ez a szabályzat viszont jelenleg nem érhető el a hivatal honlapján.

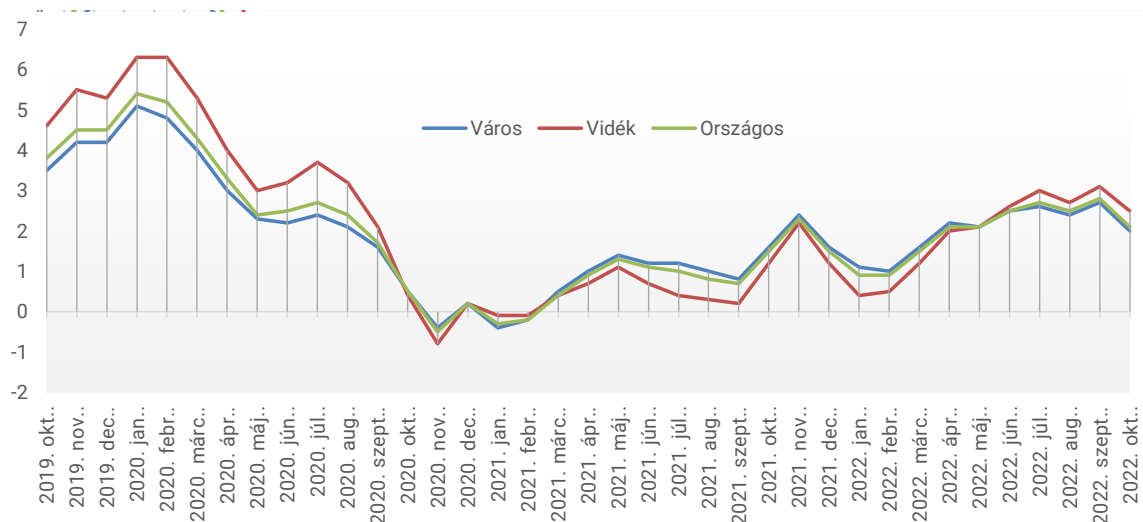
A három fogalom ismertetése azért volt szükséges, mert az NBS 1952–1980 között az első, 1982–1999 között a második, 2000 után pedig a harmadik definíciót [használta](#) számításai során. Esetünkben a harmadik meghatározás hiánya azért jelent problémát, mert az aktuális város-vidék statisztikák alapját is az képezi. A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) [országlistája szerint](#) az NBS 2000 után a városi lakosságra az alábbi összetett fogalmat használta: „Azon városi kerületek lakossága, amelyek átlagos népsűrűsége legalább 1500 fő/ km²; az elővárosi-kerületek és településszintű egységek lakossága, amelyek megfelelnek az olyan kritériumoknak, mint hogy „összefüggően beépített területtel” rendelkeznek, vagy helyi kormányzat székhelyeül szolgálnak, vagy rendelkeznek utcai lakóbizottsággal vagy lakóbizottsággal, továbbá azon települések és falvak lakossága, amelyek közvetlenül kapcsolódnak

a városi infrastruktúrához, és attól közszolgáltatásokat kapnak.” A fogalom, amellett, hogy bonyolult és nehezen értelmezhető, jogos aggályokat vet fel a városi és vidéki lakosság meghatározásának alapelveivel kapcsolatban.

A városi és vidéki fogyasztói árindexének alakulását az elmúlt három évben, év/év alapon az alábbi ábra szemlélteti.

4. ábra.

Városi és vidéki fogyasztói árindex növekedése a Kínai Népköztársaságban

Forrás: saját szerkesztés a National Bureau of Statistics adatai alapján.

A grafikon alapján megállapíthatjuk, hogy 2019 őszén, illetve a koronavírus-járvány kirobbanását követő időszakban a vidéki fogyasztói árindex a városinál magasabb ütemben emelkedett, a különbség akár a 2 százalékot is megközelítette. Egy évvel később viszont ez megfordult, és a vidéki infláció javarészt a városi alatt maradt. Idén júniustól kezdve a vidéki adat pár tized százalékkal magasabb a városinál, de a két érték láthatóan együtt mozog. Amennyiben ezekkel összevetjük az országos átlagot, láthatjuk, hogy annak görbéje egyértelműen a városi inflációéhoz áll közelebb, így megállapítható, hogy a vidéki infláció kevesebbet nyom a latban az országos érték meghatározása során. A [tavalyi évben](#) Kína lakosságának 64,72 százaléka számított városi lakosnak.

KONKLÚZIÓ

A Kínai Népköztársaság gazdaságának vizsgálata során továbbra is nehézséget jelent, hogy a nyugati országoknál jóval kevesebb adatot közölnek a kínai állami szervek. Ez igaz a kínai infláció indikátoraira is: a kínai statisztikai hivatal pontos

módszertanát nem ismerjük, illetve a fogyasztói kosár súlyozása sem nyilvános adat, míg utóbbit például a magyar, német és amerikai statisztikai hivatalok három tizedesjegy pontossággal közlik. Jogos kételyre ad okot az is, hogy Kína öt évente vizsgálja felül számítási módszereit, így valószínűleg nem tudja megfelelő ütemben lekövetni a fogyasztói viselkedésben bekövetkező változásokat.

Ezen nehézségek ellenére összegyűjthető annyi adat, amelyek segítségével már átfogó képet tudunk alkotni a Kínai Népköztársaságban tapasztalható inflációról. Megállapítható, hogy a vizsgált időszakban a kínai gazdaságban viszonylag stabil, 2019 utolsó hónapjaitól eltekintve alacsony inflációs környezet volt tapasztalható, néha akár deflációba is átlépve. Az idei évben, különösen a tanulmány írásának idején rendelkezésre álló legfrissebb adatok alapján kijelenthető, hogy a kínai fogyasztói árindex növekedése töredéke annak, mint ami hazánkban, Németországban vagy az Egyesült Államokban tapasztalható.

Érdekes jelenség a vidéki és a városi inflációra vonatkozó elkülönített, havi rendszerességű adatszolgáltatás az NBS részéről. Mivel azok részleteit, például fogyasztói főcsoportonként tapasztalható különbségeket sem közöl a kínai statisztikai hivatal, így a két mutató mélységi vizsgálata nem végezhető el. A városi és vidéki lakosság megkülönböztetésére használt definíció alapján jogos kérdések merülhetnek fel bennünk, hogy a lakosság ez alapján történő „szétbontása” mennyire pontos, a mutatók tükrözik-e azt a valóságot, amit az elnevezéseik implicálnak, illetve a városi és a vidéki infláció ilyen módon való mérése milyen célt szolgál. Az viszont egyértelműen megállapítható, hogy az országos érték számításakor a városi infláció rendelkezik nagyobb súllyal.